

2016. június 7., kedd

P8_TA(2016)0249

Béketámogató műveletek – Az EU kötelezettségvállalása az ENSZ és az Afrikai Unió vonatkozásában**Az Európai Parlament 2016. június 7-i állásfoglalása a béketámogató műveletekről – Az EU szerepvállalása az ENSZ és az Afrikai Unió vonatkozásában (2015/2275(INI))**

(2018/C 086/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés V. címére és különösen annak 21., 41., 42. és 43. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 220. cikkére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, különösen annak VI., VII. és VIII. fejezetére,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának „Partnerségek létrehozása a béke érdekében: a békefenntartó partnerség felé” című, 2015. április 1-jei jelentésére ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Bizottság és az Unió közös kül- és biztonságpolitikai főképviselője „A biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítés – A partnerek felkészítése a válságmegelőzésre és – kezelésre” című, 2015. április 28-i közös közleményére ⁽²⁾,
- tekintettel az ENSZ béketámogató műveletekkel foglalkozó magas szintű független szakértői testületének 2015. június 16-i jelentésére ⁽³⁾,
- tekintettel az Egyesült Államok elnöke, Barack Obama által összehívott békefenntartói csúcstalálkozón a világ vezetői által 2015. szeptember 28-án elfogadott nyilatkozatra,
- tekintettel az ENSZ békefenntartó tevékenységeihez nyújtott uniós KBVP-támogatás megerősítésére irányuló 2012. június 14-i cselekvési tervre ⁽⁴⁾, valamint a 2015. március 27-i, „Az ENSZ és az EU közötti békefenntartási és válságkezelési stratégiai partnerség megerősítése: prioritások 2015–2018.” című dokumentumra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2007. december 8-9-én Lisszabonban megtartott 2. EU-Afrika csúcstalálkozón jóváhagyott EU-Afrika közös stratégiára (JAES) ⁽⁶⁾ és a 2014. április 2–3-án Brüsszelben megtartott 4. EU-Afrika csúcstalálkozón elfogadott, a 2014–2017 közötti időszakra vonatkozó JAES ütemtervre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Hatékonyak és eredményesek-e a konfliktus sújtotta országokban az ENSZ-szervezetek közreműködésével lebonyolított uniós támogatások?” című, 3/2011. sz. különjelentésére,
- tekintettel „Az Európai Unió szerepéről az ENSZ-ben – az uniós külpolitikai célok jobb megvalósítása” című, 2015. november 24-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek „Az Afrikai Békekeret tíz év utáni értékelése: hatékonyság és jövőbeli kilátások” című, 2015. december 9-i állásfoglalására,

⁽¹⁾ S/2015/229.⁽²⁾ JOIN(2015)0017.⁽³⁾ A/70/95–S/2015/446.⁽⁴⁾ 11216/12. sz. tanácsi dokumentum.⁽⁵⁾ EKSZ(2015)458, 7632/15. sz. tanácsi dokumentum.⁽⁶⁾ 7204/08. sz. tanácsi dokumentum.⁽⁷⁾ 8370/14. sz. tanácsi dokumentum.⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0403.

2016. június 7., kedd

- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre,
  - tekintettel a külföldi katonai és polgári védelmi eszközök katasztrófasegélyezés esetén történő alkalmazásáról szóló, 2007. novemberi oslói iránymutatásokra,
  - tekintettel az Afrikai Unió alapokmányának 4h. és 4j. cikkére,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 2000. évi 1325. számú határozata tizedik évfordulójáról szóló 2010. november 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
  - tekintettel „A demokrácia és a fenntartható fejlődés gyökerei: Európa együttműködése a civil társadalommal a külkapcsolatokban” című, 2012. október 15-i tanácsi következtetésekre,
  - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
  - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A8-0158/2016),
- A. mivel a béketámogató műveletek a válságra adott válasz egyik formáját képezik, rendszerint egy nemzetközileg elismert szervezet, például az ENSZ vagy az Afrikai Unió (AU) támogatására, az ENSZ mandátumával, fegyveres konfliktus megakadályozásának, a béke helyreállításának, fenntartásának vagy építésének, a békemegállapodások végrehajtásának, valamint a kudarcot valló vagy gyenge államok miatt keletkezett kihívások és vészhelyzetek kezelésének céljával; mivel az afrikai és az európai szomszédság stabilitása országainknak nagy mértékben javára válna;
- B. mivel a béketámogató műveletek célja hosszú távon stabil, biztonságos és virágzóbb környezetek létrehozása; mivel a jó kormányzás, az igazságosság, a jogállamiság nagyobb tiszteletben tartása, a polgári lakosság védelme, az emberi jogok tiszteletben tartása és a biztonság ennek alapvető feltételeit képezik, és a sikeres megbékélési, újjáépítési és gazdaságfejlesztési programok hozzájárulnak majd az önfenntartó béke és jólét létrejöttéhez;
- C. mivel az afrikai biztonsági helyzet terrorista és lázadó csoportok Szomáliában, Nigériában és a Száhil-Szahara régióban való térnyerésével az elmúlt évtized során drámai módon megváltozott, és sok térségben a békekikényszerítés és a terrorizmus elleni műveletek a hétköznapiak részévé váltak; mivel az instabil államok és a kormányzás nélkül maradt területek száma egyre nő, amely sokakat sodor szegénységbe és törvénytől kívüli állapotokat, korrupciót és erőszakot szül; mivel kontinensen belüli, könnyen átjárható határok hozzájárulnak az erőszak növeléséhez, csökkentik a biztonságot és alkalmat teremtenek bűncselekmények elkövetésére;
- D. mivel a 2030-ig tartó időszakra szóló új fenntartható fejlesztési menetrend a fejlődés kulcsfontosságú feltételként nevezte meg a békét, és mivel a békével és az igazságszolgáltatással kapcsolatban 16 fenntartható fejlődési célt fogalmaztak meg;
- E. mivel a béketámogató műveletek sikeréhez szükséges erőforrásokat megfelelően tapasztalt és felszerelt szervezeteknek és nemzeteknek kell – egyértelmű és reális ENSZ-megbízgatás mellett – biztosítaniuk, hogy segítsenek a civil szervezetek munkájához szükséges biztonságos környezet megteremtésében;
- F. mivel a nemzetközi békét és biztonságot továbbra is elsősorban az ENSZ garantálja, valamint ez a szervezet adja a válságkezelésre irányuló többoldalú együttműködés legátfogóbb keretét; mivel jelenleg minden eddiginél több, 16 ENSZ békefenntartó művelet zajlik, amelyben 120 000 fő vesz részt; mivel az ENSZ-békefenntartók több mint 87 %-át nyolc afrikai misszióban vetik be; mivel az ENSZ műveletei korlátozott hatókörűek;

⁽¹⁾ HL C 99. E, 2012.4.3., 56. o.

2016. június 7., kedd

- G. mivel az AU az ENSZ-re vonatkozó korlátozásoktól eltérő feltételekkel működik, így valamelyik fél oldalára állhat, felkérés nélkül beavatkozhat, illetve ott is beavatkozhat, ahol nem írtak alá békemegállapodást, betartva ugyanakkor az az ENSZ Alapokmányban foglaltakat; mivel Afrikában rendkívül magas az államokon belüli és az államok közti konfliktusok száma, ez fontos különbség;
- H. mivel a NATO támogatást nyújtott az AU-nak, többek közt az AMIS (Darfur) és AMISOM (Szomália) révén, tervezési és stratégiai tengeri és légi szállítási eszközök rendelkezésre bocsátásával, valamint az afrikai készenléti erők (ASF) kapacitásépítésének támogatásával;
- I. mivel az afrikai válságok olyan koherens, globális választ tesznek szükségessé, amely túlmutat a pusztán biztonsági szempontokon; mivel a béke és a biztonság a fejlődés elengedhetetlen előfeltételei, és valamennyi helyi és nemzetközi szereplő hangsúlyozta, hogy szoros együttműködésre van szükség a biztonsági és fejlesztési szakpolitikák között; mivel hosszú távú perspektívára van szükség; mivel a biztonsági ágazat reformja, a volt harcosok lefegyverzése, leszerelése és a civil életbe történő visszailleszkedése fontos lehet a stabilitási és fejlesztési célok elérése szempontjából; mivel az ENSZ békével és biztonsággal foglalkozó összekötő irodája és az Afrikai Unió brüsszeli missziója kulcsfontosságú szerepet tölt be az általuk képviselt szervezetek, valamint az EU, a NATO és a nemzeti követségek közötti kapcsolatok fejlesztésében;
- J. mivel az AU-val való európai együttműködés elsődleges mechanizmusa az Afrikai Békekeret, amelyet 2004-ben hoztak létre, és amely a tagállamok által finanszírozott Európai Fejlesztési Alapon keresztül mintegy 1,9 milliárd eurót bocsát rendelkezésre; mivel 2003-ban való létrehozásakor az APF EFA-forrásokból való finanszírozását ideiglenesre tervezték, de 12 évvel később továbbra is az EFA az APF fő finanszírozási forrása; mivel 2007-ben kiszélesítették az eszköz hatályát, hogy az a konfliktus-megelőzésre és a konfliktusok lezárását követő stabilizálásra irányuló műveletek szélesebb körére is kiterjedjen; mivel a 2014–2016 közötti időszakra vonatkozó cselekvési program figyelembe veszi a külső értékelést és a tagállamokkal való konzultációkat, illetve új elemeket vezet be hatékonysága növelése érdekében; mivel az EUSZ 43. cikke hivatkozik az úgynevezett „petersbergi feladatokra”, amelyek katonai tanácsadói és segítségnyújtási feladatokat, konfliktusmegelőzést és békefenntartást, harcoló erők válságkezelésben kifejtett feladatait – beleértve a béketeremtést és a konfliktusok lezárását követően a helyzet stabilizálására irányuló műveleteket – foglalnak magukban; mivel 2014-ben a költségvetés több mint 90 %-át béketámogató műveletekre különítették el, amelyből 65 % az AMISOM alkalmazottaival kapcsolatos költségek fedezésére szolgált; mivel az Afrikai Unió és az afrikai regionális gazdasági közösségek intézményi kapacitásainak megerősítése létfontosságú a béketámogató műveletek, valamint a konfliktus utáni megbékélést és rehabilitációt célzó folyamatok sikeréhez;
- K. mivel az EU szerepét a számos ország és szervezet által a béketámogató műveletekhez nyújtott hozzájárulás összefüggésében kell vizsgálni; mivel például az Egyesült Államok nyújtja a legnagyobb pénzügyi hozzájárulást az ENSZ békefenntartó műveleteihez és közvetlen támogatást biztosít az AU számára az Afrikai Békefenntartási Gyorsreagálású Partnerségen keresztül, valamint mintegy 5 milliárd dollárral járul hozzá a Közép-afrikai Köztársaságban, Maliban, az Elefántcsontparti Köztársaságban, Dél-Szudánban és Szomáliában zajló ENSZ-műveletekhez; mivel e változatos finanszírozási forrásokat az Afrikai Unió békével és biztonsággal foglalkozó partneri csoportja koordinálja; mivel Kína aktív résztvevője lett az ENSZ békefenntartó műveleteinek, és a Kína és Afrika közötti együttműködési fórum magában foglalja az AU Bizottságot; mivel Etiópia után India, Pakisztán és Banglades adja a legtöbb embert az ENSZ békefenntartó műveleteihez;
- L. mivel az európai országok és maga az EU jelentősen hozzájárulnak az ENSZ rendszeréhez, nevezetesen pénzügyi támogatást biztosítva az ENSZ-programok és -projektek számára; mivel Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság adják az ENSZ békefenntartó műveleteihez biztosított európai hozzájárulás legnagyobb részét; mivel az Unió tagállamai együtt nyújtják a legnagyobb pénzügyi hozzájárulást az ENSZ békefenntartási költségvetéséhez (mintegy 37 %-kal), és jelenleg kilenc békefenntartó misszióhoz biztosítanak csapatokat; mivel emellett 2014-ben és 2015-ben az AU felé tett uniós pénzügyi kötelezettségvállalások összesen 717,9 millió eurót tettek ki, míg az AU hozzájárulása mindössze 25 millió EUR volt; mivel az európai országok csupán 5 %-os arányban járulnak hozzá az ENSZ békefenntartó személyzetéhez, az összesen mintegy 92 000 főből csupán 5 000 főt biztosítva; mivel ugyanakkor Franciaország például évente 25 000 afrikai katonát képez ki, emellett több mint 4 000 fővel vesz részt afrikai békefenntartó műveletekben;

2016. június 7., kedd

- M. mivel a gyalogsági aknák jelentős akadályát képezik a konfliktus utáni rehabilitációnak és fejlesztésnek, nem utolsósorban Afrikában, és az EU az elmúlt 20 év folyamán mintegy 1,5 milliárd eurót költött aknamentesítési eljárások támogatására és az aknák áldozatainak segítésére, és így a legnagyobb adományozóvá vált ezen a téren;
- N. mivel az egyes európai országok szerepén túl az EU-nak többdimenziós fellépésekkel egyedi hozzájárulást kell nyújtania a béketámogató műveletekhez; mivel az EU technikai és pénzügyi támogatást nyújt az AU és a szubregionális szervezetek számára, különösen az Afrikai Békekereten, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszközön és az Európai Fejlesztési Alapon keresztül; mivel az EU tanácsadási és képzési tevékenységet folytat a KBVP keretében indított missziói során, ezzel hozzájárulva Afrika válságkezelési kapacitásainak megerősítéséhez;
- O. mivel az EU Afrikába telepített öt polgári missziójára és négy katonai műveletére gyakran az ENSZ-, AU- vagy nemzeti fellépésekkel párhuzamosan vagy azokat váltva kerül sor;
- P. mivel az EU elkötelezett az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet segítése és megerősítése mellett, különösen az afrikai készenléti erők (ASF) működőképessé tételének támogatása révén;
- Q. mivel az Európai Tanács azt kérte, hogy az EU és annak tagállamai képzés, tanácsadás, felszerelés és erőforrások biztosítása révén fokozzák a partnerországoknak és partnerszervezeteknek nyújtott támogatásukat, hogy azok egyre inkább képesek legyenek külső segítség nélkül megelőzni és kezelni a válságokat; mivel egyértelmű igény mutatkozik kölcsönösen erősítő beavatkozásokra a biztonság és fejlesztés területén ennek a célnak az elérése érdekében;
- R. mivel az EU-nak támogatnia kell az egyes szerepek ellátására esetleg alkalmasabb szereplők fellépését, elkerülve az átfedések kialakulását és segítve a térségben már jelen lévők munkájának fokozását, különösen a tagállamokat;
- S. mivel az EUSZ 41. cikkének (2) bekezdése értelmében katonai vagy védelmi vonatkozású fellépésekből eredő kiadások nem terhelhetik az Unió költségvetését, ugyanakkor nem is zárja ki kimondottan katonai feladatok, így fejlesztési célú békefenntartó műveletek uniós finanszírozását; mivel a közös költségek az Athena mechanizmus értelmében a tagállamokat terhelik; mivel bár az EU fejlesztéspolitikájának elsődleges célja a szegénység mérséklése, idővel pedig felszámolása, az EUMSZ 209. és 212. cikke nem zárja ki kimondottan a biztonsági ágazatban végrehajtott kapacitásépítés finanszírozását; mivel az EFA és az Afrikai Békekeret az uniós költségvetésen kívüli eszközökként fontosak a biztonság és a fejlesztés közötti összefüggések kezelése szempontjából; mivel az EFA előírásai szerint a programokat úgy kell megtervezni, hogy azok megfeleljenek a biztonsággal kapcsolatos költségeket nagyrészt kizáró hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) feltételeinek; mivel az EU azon dolgozik, hogy a biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítésre (CBSD) irányuló kezdeményezése összefüggésében további célzott eszközöket lehessen igénybe venni;
- T. mivel az EU beavatkozását az érintett országok szükségletei és az európai biztonság igényei kell, hogy vezéreljék;
1. hangsúlyozza, hogy olyan koordinált külső fellépésekre van szükség, amelyek diplomáciai, biztonsági és fejlesztési eszközök segítségével állítják helyre a bizalmat, és kezelik a háborúk, a belső konfliktusok, a bizonytalanság, az instabilitás és az átmenet keltette kihívásokat;
  2. megjegyzi, hogy a modern béketámogató műveletek egyre inkább egyet jelentenek több, ENSZ-felhatalmazással rendelkező, különböző szereplőket és regionális szervezeteket bevonó misszió egyazon műveleti területen való működtetésével; hangsúlyozza, hogy a műveletek sikeréhez elengedhetetlen ezeknek az összetett partnerségeknek az igazgatása, elkerülve ugyanakkor a párhuzamos munkavégzést és a missziók megkettőződését; e tekintetben felszólít a meglévő struktúrák értékelésére és ésszerűsítésére;

2016. június 7., kedd

3. hangsúlyozza a korai kommunikáció és az ENSZ-szel és az AU-val, valamint egyéb szervezetekkel, így a NATO-val és az EBESZ-szel való válságkonzultációt szolgáló, megerősített eljárások fontosságát; hangsúlyozza az információk megosztásának szükségességét, többek közt a missziók tervezésével, végrehajtásával és elemzésével kapcsolatban; üdvözlí a minősített adatok cseréjére vonatkozó EU-ENSZ igazgatási megállapodások lezárását és aláírását; elismeri az EU és Afrika közötti partnerség és az EU és az AU közötti, a békéről és biztonságról folytatott politikai párbeszéd fontosságát; javasolja, hogy az AU, az EU és egyéb kiemelt szereplők, valamint az ENSZ állapodjanak meg az afrikai biztonsággal és fejlesztéssel kapcsolatos közös célkitűzésekben;
4. tekintettel a kihívások mértékére és az egyéb szervezetek és nemzetek összetett részvételére sürgeti az EU-t, hogy törekedjen megfelelő munkamegosztás kialakítására, és azokra a pontokra koncentráljon, ahol a leginkább képes hozzáadott értékek biztosítására; megjegyzi, hogy számos tagállam már most is részt vesz az afrikai műveletekben, és hogy e műveletek nagyobb támogatásával az EU valós hozzáadott értéket teremthetne;
5. megjegyzi, hogy az egyre összetettebb biztonsági környezetben átfogó megközelítést kell alkalmazni az ENSZ- és AU-missziók során, amely segítségével — a katonai, diplomáciai és fejlesztési eszközök bevetése mellett — az EU olyan további létfontosságú tényezők biztosításában nyújthat támogatást, mint a biztonsági környezet alapos ismerete, a hírszerzés, az információk és a modern technológia cseréje, a terrorizmus elleni fellépés módszereivel, illetve a bűnözés felszámolásával kapcsolatos ismeretek a konfliktus sújtotta és a konfliktust követő helyzetben lévő térségekben, kulcsfontosságú facilitátorok telepítése, humanitárius segítség nyújtása és a politikai párbeszéd helyreállítása; tudomásul veszi az e téren egyes tagállamok, valamint egyéb multinacionális szervezetek által már most is végzett munkát;
6. hangsúlyozza a többi biztonsági vonatkozású uniós eszköz – különösen pedig a KBVP-missziók és -műveletek – fontosságát; emlékeztet arra, hogy az Unió afrikai beavatkozásának célja, hogy – különösen képzési missziókon keresztül – hozzájáruljon a válságok sújtotta országok stabilizálásához; kiemeli a polgári és katonai KBVP-missziók szerepét a biztonsági ágazatot érintő reformok támogatása és a nemzetközi válságkezelési stratégiához való hozzájárulás terén;
7. megjegyzi, hogy a béketámogató műveletek érzékelt legitimitása kulcsfontosságú ezek sikerének szempontjából; úgy véli, hogy ezért az AU-nak, ahol csak lehet, támogatás és katonai erő biztosítása révén kell hozzájárulnia az erőfeszítésekhez; megjegyzi, hogy ez az AU hosszú távú önszabályozási céljai szempontjából is fontos;
8. üdvözlí, hogy az új Afrikai Békekeret cselekvési program foglalkozik a hiányosságokkal és nagyobb hangsúlyt helyez az exitstratégiákra, az afrikai országokkal való nagyobb tehermegosztásra, a célzottabb támogatásra és a jobb döntéshozatali eljárásokra;
9. üdvözlí az ENSZ és az EU közötti békefenntartási és válságkezelési stratégiai partnerséget és annak a 2015–2018 közötti időszakra vonatkozó, a 2015 márciusi megállapodás szerinti prioritásait; tudomásul veszi a békefenntartásra, konfliktus-megelőzésre és a nemzetközi biztonság megerősítésére irányuló, már végrehajtott és most zajló KBVP-missziókat, és figyelembe veszi az egyéb szervezetek, köztük a pánafrikai és regionális szervezetek, valamint az e térségekben található országok kulcsfontosságú szerepét; felhívja az EU-t, hogy tegyen további erőfeszítéseket a tagállami hozzájárulások megkönnyítése érdekében; emlékeztet arra, hogy az Afrikában folytatott uniós válságkezelési tevékenység célja – az ENSZ Alapokmányával összhangban – a béke fenntartása, a konfliktusok megelőzése, valamint a nemzetközi biztonság megerősítése; megjegyzi, hogy 2015. szeptember 28-án, a békefenntartásról szóló csúcstalálkozón a 28 uniós tagállamból mindössze 11 tett vállalásokat, miközben e csúcstalálkozón Kína vállalta, hogy 8 000 fős készenléti erőt vet be, Kolumbia pedig 5 000 fős csapatra tett ígéretet; felhívja az uniós tagállamokat, hogy jelentősen fokozzák az ENSZ békefenntartó missziókhöz biztosított katonai és rendőri hozzájárulásukat;
10. hangsúlyozza a válságokra való gyors, afrikai reakálás szükségességét, és ebben kulcsszerepet tulajdonít az afrikai készenléti erőeknek (ASF); hangsúlyozza, hogy az Afrikai Békekeret révén az EU jelentősen hozzájárul az AU finanszírozásához, lehetővé téve hogy az AU növelje kapacitását és kollektív választ adjon a kontinensen kialakult válságra; ösztönzi a regionális szervezeteket, például a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségét (ECOWAS) vagy a Dél-afrikai Fejlesztési Közösséget (SADC), hogy növeljék erőfeszítéseiket a válságokra adandó gyors afrikai válaszok terén, és erősítsék ki az AU által tett erőfeszítéseket;
11. hangsúlyozza mindazonáltal annak fontosságát, hogy többet fektessünk be a konfliktusok megelőzésébe, figyelembe véve olyan tényezőket, mint a politikai vagy vallási radikalizmus, a választások kapcsán kialakuló erőszak, a lakosság elmenekülése és az éghajlatváltozás;

2016. június 7., kedd

12. elismeri, hogy az Afrikai Békekeret alapvető módon járult hozzá az ENSZ, az EU és az AU hármass partnerségének kialakításához; úgy véli, hogy ez az eszköz kiindulási pontot és egyben potenciális eszközt kínál az EU és az AU közötti erősebb partnerség létrehozásához, és bebizonyosodott az eszköz elengedhetetlen szükségessége ahhoz, hogy az Afrikai Unió – és rajta keresztül nyolc regionális gazdasági közösség – képes legyen megtervezni és kivitelezni műveleteit; kulcsfontosságúnak tartja az uniós intézmények és tagállamok szilárd a békekeret lehetőségeinek teljes mértékű kihasználása melletti elkötelezettségének fenntartását, valamint azt, hogy az alapok felhasználásakor az Afrikai Unió hatékonyabb és átláthatóbb módon járjon el; úgy véli, hogy az Afrikai Békekeretnek a strukturális támogatásra kell összpontosítania, nem csupán az afrikai haderők zsoldjának fizetésére szorítkozva; elismeri, hogy más finanszírozási mechanizmusok is használatban vannak, de úgy véli, hogy tekintettel a békekeret kizárólagosan Afrika-központúságára és világos céljaira, különös fontossággal bír az Afrikában végrehajtott béketámogató műveletek szempontjából; úgy véli, hogy a béke megszilárdításán Afrikában fáradozó civil társadalmi szervezetek számára lehetőséget kell biztosítani nézeteik kifejtésére, szorosabbra vonva a stratégiai kapcsolatokat e szervezetekkel a béke és a biztonság kiépítése terén; ismételt aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az afrikai országokban továbbra is problémák vannak a finanszírozással és a politikai akarattal kapcsolatban; tudomásul veszi a Tanács 2012. szeptember 24-i következtetéseit, amelyek szerint „fontolóra kell venni az Európai Fejlesztési Alapból nyújtott finanszírozástól eltérő finanszírozás lehetőségét”;

13. megállapítja, hogy az európai katonai együttműködés erősítése fokozná az ENSZ békefenntartó misszióihoz való európai hozzájárulás hatékonyságát és eredményességét;

14. tekintettel az afrikai kapacitások építésének fontosságára üdvözli az Amani Afrika II. hadgyakorlat 2015. októberi sikeres végrehajtását, melyben 6 000 katonai, rendőri és civil személy vett részt, és várakozással tekint a 25 000 főt számláló afrikai készenléti erők (ASF) mihamarabbi, 2016. évi működőképessé tétele elé;

15. felhívja az EU-t és annak tagállamait, valamint a nemzetközi közösség más tagjait, hogy – a fegyelemre is kiterő – képzéssel, felszerelésekkel, logisztikai segítséggel, pénzügyi támogatással és művelet-végrehajtási szabályok (ROE) kidolgozásával vegyenek részt ebben, így ösztönözve és segítve az afrikai államokat az ASF-hez való hozzájárulásuk fenntartásában; felhívja a tagállami nagykövetségeket és uniós delegációkat, hogy az afrikai fővárosokban lépjenek fel aktívabban az ASF érdekében; úgy véli, hogy az OECD hivatalos fejlesztési támogatását (ODA) a béketeremtés szempontjainak figyelembe vételével át kell dolgozni; úgy véli, hogy az EFA-rendeletet felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy a programok tervezésekor lehetőség nyíljon olyan fejlesztési célú kiadások felvételére, amelyek a béke, a biztonság és a jogérvényesülés szempontjait érvényesítik;

16. rámutat a közös biztonság- és védelempolitikai missziók jelentőségére Afrika biztonsága szempontjából, különös tekintettel az afrikai haderők (elsősorban az EUTM Mali, az EUCAP Sahel Mali és az EUCAP Sahel Niger, az EUTM Somalia és az EUCAP Nestor) kiképzésére és támogatására; tudomásul veszi, hogy ezek a missziók kiegészítő támogatást nyújtanak a többi ENSZ-misszió erőfeszítéseikhez; felhívja az EU-t, hogy fokozza a kiképzési missziók hatékonyságát, és mindenekelőtt tegye lehetővé, hogy a már kiképzett afrikai katonákat nyomon kövessék a hadszínterekről való visszatérésük alatt és azt követően;

17. ragaszkodik hozzá, hogy az EU-nak és az uniós tagállamoknak a béketámogató műveletek támogatása során nem szabad elszigetelten fellépnie, hanem figyelembe kell vennie az egyéb nemzetközi szereplők hozzájárulását, javítania kell a velük való koordinációt és a válaszadás gyorsaságát, a legalkalmasabb és legtapasztaltabb uniós tagállamoknak és afrikai államoknak biztosítva vezető szerepet; hangsúlyozza a regionális gazdasági közösségek jelentőségét az afrikai biztonsági struktúrában; megjegyzi, hogy az uniós küldöttségek a nemzetközi szereplők közötti koordinációt megkönnyítő szerepet tölthetnének be;

18. minden szempontot felölelő uniós megközelítésre szólít fel, mivel ez lenne a legfőbb eszköz az uniós reaklási képességek maradéktalan kihasználására a békefenntartó műveletek és a stabilizáció, valamint az AU országainak fejlődését szolgáló támogatás különböző fajtáinak mobilizálása során;

19. hangsúlyozza, hogy az Afrikának nyújtott uniós segítségnek elsősorban a határőrizethez nyújtott támogatásban kell megnyilvánulnia; rámutat, hogy a határok átjárhatósága az afrikai terrorizmus terjedésének egyik fő oka;

20. üdvözli a kapacitásépítéssel kapcsolatos közös közlemény céljait, és csatlakozik a Tanács e célok sürgős végrehajtását szorgalmazó felhívásához; hangsúlyozza az EU-nak azt a képességét, hogy különösen a polgári és katonai eszközökre vonatkozó átfogó megközelítés révén segíteni tudja a biztonság megerősítését a törekény és konfliktusok által sújtott országokban, reagálni tud partnerei – különösen katonai jellegű – igényeire, megismételve ugyanakkor, hogy a biztonság

2016. június 7., kedd

a fejlődés és a demokrácia előfeltétele; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy sem az Európai Bizottság, sem a Tanács nem értett egyet az Európai Parlamenttel a kapacitásépítés támogatása érdekében igénybe vehető jogi lehetőségeket illetően; felszólítja mindkét intézményt, hogy e témában időben tájékoztassák az Európai Parlamentet; kéri az Európai Bizottságot, hogy a „Lehetőség és fejlesztés” elnevezésű kezdeményezésben 2013-ra kitűzött eredeti uniós célokkal összhangban tegyen javaslatot a jogalapra;

21. rámutat, hogy a Tanács jogi szolgálata által 2015. december 7-én kiadott, „A biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítés – jogi kérdések” című közlemény az afrikai országok haderőinek felszereléséhez nyújtott finanszírozás módjait taglalja; felszólítja a Tanácsot, hogy folytassa az erről szóló párbeszédet;

22. üdvözli a 42. cikk (7) bekezdésének aktiválása nyomán a Franciaország által kapott pozitív reakciókat; nagyon örül annak, hogy az európai fegyveres erők ismét Afrika földjére léptek;

23. elismeri, hogy a probléma gyakran nem a finanszírozás hiánya, hanem az összegek elköltésének módja, valamint az, hogy milyen egyéb források kerülnek felhasználásra; megjegyzi, hogy a Számvevőszéknek az uniós alapokra vonatkozó ajánlásait nem hajtották végre maradéktalanul; kéri annak rendszeres felülvizsgálatát, hogy miként kerül felhasználásra a nemzeti kormányok által az EU-n és az ENSZ-en keresztül nyújtott támogatás; létfontosságúnak tartja az alapok hatékony felhasználását, tekintettel azok véges voltára és a megoldandó problémák nagyságára; úgy véli, hogy az elszámoltathatóság, valamint az Afrikában meggyökeresedett korrupció elleni küzdelem támogatása e folyamat kulcsfontosságú elemei; ragaszkodik az EU által támogatott béketámogató műveletek alaposabb és átláthatóbb értékeléséhez; támogatja a Közép-Afrikai Köztársaságban működő Békou-vagyonkezelői alaphoz hasonló kezdeményezéseket, amelyek célja az, hogy központosítsák az Európából érkező fejlesztési támogatásokat, szakértelmet és kapacitást annak érdekében, hogy felszámolják az ország újjáépítéséhez nyújtott nemzetközi segélyek szétőredezettőségét és eredménytelenségét; a különböző uniós eszközök közötti szisztematikusabb közös programozásra szólít fel;

24. tudomásul veszi az Egyesült Nemzetek és az azzal kapcsolatban álló állomány által a békefenntartó műveletek során elkövetett szexuális kizsákmányolás és visszaélések kapcsán tett rendfenntartási és segítségnyújtási erőfeszítésekről szóló, 2015. május 15-i ENSZ értékelő jelentést; úgy véli, hogy az AU-nak, az ENSZ-nek, az EU-nak és az uniós tagállamoknak rendkívül éberrel oda kell figyelniük az ilyen jogsértésekre, és nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a lehető legszigorúbb fegyelmi és bírósági eljárásokat kell alkalmazni és minden erőfeszítést meg kell tenni az efféle bűncselekmények megelőzése érdekében; ajánlja továbbá, hogy a békefenntartó műveletekben részt vevő állomány részesüljön megfelelő képzésben, és úgy véli, hogy ha az állomány soraiban több nő, valamint a nemek közötti egyenlőség kérdéseiben járatos tanácsadókat foglalkoztatnának, akkor ez hozzájárulhatna a kulturális félreértéseken alapuló torz nézetek meghaladásához és csökkenthetné a szexuális erőszak előfordulását;

25. felhívja az EU-t és az ENSZ-et, hogy tegyenek összehangolt erőfeszítéseket a kapacitásépítésre; úgy véli, hogy a jelenlegi finanszírozási program fenntarthatatlan, valamint hogy az Afrikai Békekeretet feltételekhez kellene kötni az AU arra való ösztönzése érdekében, hogy növelje a béketámogató műveletekhez nyújtott saját hozzájárulásait;

26. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Afrikai Unió Bizottsága elnökének, a Pánafrikai Parlament elnökének, a NATO főtitkárának és a NATO Parlamenti Közgyűlése elnökének.